

PROVES D'ACCÉS A CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR

PART COMUNA: LLENGUA CATALANA

TEMARI

1. ORTOGRAFIA

1.1 FONEMES I LLETRES:

B, V/ S, SS, C, Ç, Z/ G, J, TG, TJ/ X, IX TX, IG/ M, N, NY, MP/ L·L/ R, RR/ H;
els dígrafs.

1.2 L'ACCENTUACIÓ:

Diftongs, triftongs i hiats.

Normes generals d'accentuació: paraules agudes, planes i esdrúixoles.

Accentuació de les paraules compostes.

L'accent diacrític.

La dièresi: funcions i casos d'estalvi.

1.3 L'ENTONACIÓ I ELS SIGNES DE PUNTUACIÓ:

L'enunciació, la interrogació i l'exclamació.

El punt, la coma, el punt i coma, els punts suspensius, les cometes...

2 . MORFOSINTAXI

2.1 ELS DETERMINANTS:

L'article determinat, l'article indeterminat i les contraccions.

Demostratius: aquest, aquell...

Possessius: el meu, el teu, el seu...

Numerals: cardinals i ordinals.

Quantitatius: gens, res, cap...

Interrogatius: què, quin, quant.

Exclamatius: que, quant.

2.2 EL SUBSTANTIU:

Definició, gènere i nombre.

Tipus de substantius: comuns i propis; primitius i derivats; simples i composts; concrets i abstractes.

2.3 ELS PRONOMS:

Definició i classificació: personals, relatius (identificació, funció i pràctica) i febles (funció i pràctica de substitució d'un complement).

2.4 L'ADJECTIU QUALIFICATIU:

Definició.

El gènere (adjectius d'una terminació i de dues), el nombre i la concordança.

2.5 EL VERB:

Les categories verbals: persona, nombre, temps i mode.

El sistema verbal: les conjugacions (verbs regulars i irregulars).

2.6 L'ADVERBI:

Definició i classificació: lloc, temps, manera (formació dels adverbis acabats en -ment), quantitat, afirmació, negació i dubte.

2.7 ELS RELACIONANTS:

Les preposicions: definició i classificació. Pràctica amb les preposicions més corrents.

Les conjuncions: coordinació i subordinació.

3. LÈXIC I SEMÀNTICA

3.1 LÈXIC:

Formació del lèxic català.

Els cultismes.

Préstecs d'altres llengües i barbarismes.

La creació de paraules: derivació i composició.

3.2 SEMÀNTICA:

Les famílies lèxiques.

Sinonímia i antonímia.

Locucions i frases fetes habituals.

Les relacions de significats: la comparació i la metàfora en el llenguatge quotidià.

4. GRAMÀTICA TEXTUAL: EL TEXT O DISCURS

4.1 LES PROPIETATS DEL TEXT:

L'adequació i els registres idiomàtics: formals i informals.

La coherència des del punt de vista semàntic. Text i paràgraf.

La cohesió des del punt de vista sintàctic. Els connectors.

4.2 LES VARIETATS TEXTUALS:

L'objectivitat. El text expositiu de divulgació i els gèneres periodístics (la notícia i la crònica). El text instructiu.

La subjectivitat. L'estructura del text argumentatiu (l'article d'opinió i l'editorial).

La narració, la descripció i el diàleg.

5. LECTURA DEL TEXT

Comprensió de les paraules, les expressions i el sentit global del text.

La reflexió a partir del text: identificació de l'estructura i de les idees principals i secundàries.

Explicació, amb paraules pròpies, del contingut.

6. CRITERIS D'AVUACIÓ. L'ALUMNAT HA DE SER CAPAÇ DE:

- Redactar un text expositiu, argumentatiu, descriptiu, narratiu o instructiu, d'acord amb l'estructura textual i amb les normes ortogràfiques i de puntuació, a partir d'una situació o d'un fet explicat.

- Substituir paraules d'un text mitjançant l'ús de la polisèmia, la sinonímia i l'antonímia

- Interpretar el significat de locucions, modismes i frases fetes d'ús corrent a partir d'un text escrit.

- Identificar les idees principals i secundàries d'un text a partir de la lectura comprensiva.

- Aplicar els coneixements teòrics estudiats (ortografia, morfosintaxi i lèxic i semàntica), tant a través d'exercicis específics com en la producció de textos.

7. CRITERIS DE CORRECCIÓ DE LA REDACCIÓ

S'adjudicaran:

3 punts quan el text expressi amb claredat idees i conceptes ajustats al tema triat entre els dos que s'han proposat, presenti tesis i arguments de manera ordenada, amb una distribució correcta en paràgrafs, un bon ús dels signes de puntuació i dels

marcadors discursius i un lèxic i una sintaxi adequats, i mostri en general una correcció gramatical clara;

2,5 punts quan el text expressi idees ajustades al tema i mantengui el bon ús de la puntuació i dels marcadors discursius i un lèxic i una sintaxi adequats, però es mostri pobre de contingut o no acabi de formular una tesi o uns arguments de forma clara;

2 o 1,5 punts quan el text s'expressi amb ordre, però es mostri marcadament pobre en idees i conceptes o no acabi de donar arguments clars i, a més, presenti algunes limitacions en el lèxic o la sintaxi i en l'aplicació de la normativa (2 o 1,5 punts, segons el grau en què es presentin aquests problemes);

1 o 0,5 punts quan el text presenti limitacions importants (1 o 1,5 punts, segons el grau), tant en el contingut (incoherències, contradiccions, falta de claredat...) com en la forma (errors ortogràfics o sintàctics, pobresa d'expressió, barbarismes o lèxic poc adequat...);

0 punts quan el text resulti del tot deficient, no expressi amb claredat les idees i presenti errors greus i reiterats de qualsevol tipus, o bé quan el contingut no s'ajusti als temes proposats.

ORTOGRAFIA

Les errades d'ortografia es penalitzaran descomptant 0,1 punts per errada fins a un màxim de 2 punts per a tota la prova.

8. ORIENTACIONS BIBLIOGRÀFIQUES

- Llengua catalana i literatura. Batxillerat. Sèrie Portal. Editorial Santillana.
- Llengua catalana i literatura. Batxillerat. Editorial Cruïlla.
- Llengua catalana. Prova d'accés als Cicles Formatius de Grau superior. Editorial Vicens Vives 2010.
- Au idò! Illes Balears. Català per a adults. Editorial Barcanova 2010 .
- Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2).
- Diccionari català-valencià-balear.

MODELS D'EXAMEN DE LLENGUA CATALANA

Model 1

1. Llegeix el text que tens a continuació i contesta les preguntes que s'hi relacionen (3 punts):

La bota de l'holandès

Aquells dies els àngels protectors de les persones massa racionals com jo devien estar en vaga professional i permanent. D'altra banda, si no era així, sense la vaga dels esperits de la raó, no es pot entendre la magnitud de la distància entre la causa i els efectes.

La vesprada de la gran final sud-africana (“la más alta ocasión que vieron los siglos”, com hauria dit Cervantes pensant en la batalla de Lepant), a casa vam engegar la televisió quan ja estava ben avançada la segona part. Llavors un jugador holandès, vestit del color de la casa d'Orange (la que va dirigir la rebel·lió contra els espanyols, que acabà amb la independència dels Països Baixos), un xicot alt i amb el cap pelat, avançà solitari cap a la porteria enemiga, i per un moment semblava que el gol era més que segur. Però la punta de la bota de l'holandès degué moure's un centímetre massa a l'esquerra, o massa cap a baix, i el baló ensopegà en el peu oportú del porter. No hi hagué gol holandès, hi hagué pròrroga, i la resta va ser gran notícia mundial, gran festa al camp i als carrers, i espectacle patriòtic més extens i més gros i més ample que si, en efecte, s'haguera repetit la victòria contra els turcs o Hernán Cortés hagués tornat a conquerir Mèxic i Pizarro el Perú, d'un sol colp i en un mateix dia. O com si la Mare de Déu del Pilar hagués tornat a Saragossa i l'apòstol sant Jaume a Santiago. La història és així, i així la contaràn els professors del ram en el futur, al costat o per damunt la manifestació del dia anterior a Barcelona, dels problemes financers del país, i del malestar de la població per la crisi econòmica. Gràcies a la bota de l'holandès, un error mínim, una puntada de peu una fracció de segon massa tard, Espanya s'elevava a les altures de la glòria. La resta és també coneguda: els diaris i les televisions, la casa reial i la resta de cases, la desfilada de Madrid, oceans de banderes i “soy español, español, español...español, español, español”, per si algú no ho sabia o no se n'havia adonat. Per un petit moviment de la bota. I els àngels de la raó als núvols o fent vaga.

Joan Francesc Mira (publicat a El temps 27 de juliol de 2010) (fragment)

- a. Què significa: persones massa racionals, vaga, ensopegà, oceans de banderes.
 - b. L'autor considera irracional la magnitud de la distància entre causa i efecte en el món del futbol d'alta competició. A quina causa i a quin efecte es refereix?
 - c. L'autor pretén criticar la irracionalitat. Per aconseguir-ho és important el to que adopta en el seu discurs. Quin d'aquests tons diries que usa: solemne, amenaçador, irònic o temorós? En què es nota? (1 punt)
 - d. De quina "gran final" parla el text?
 - e. A quins fets històrics compara l'autor la celebració de la victòria comentada?
 - f. En què podries estar d'acord amb el text? I què podries argumentar en contra?
2. Canvia de nombre les paraules següents: vaga, raó, distància, enemiga, gros, problemes, país, crisi, econòmica, oceans (1 punt).
3. Digues antònims dels mots següents: àngel, permanent, avançada, anterior, elevar.
4. Substitueix per pronoms els elements subratllats (1 punt):

Els àngels devien estar en vaga professional i permanent.

Un xicot alt i amb el cap pelat, avançà solitari cap a la porteria.

Els professors contaran la història així.

La punta de la bota de l'holandès es degué moure un centímetre.

5. Posa accent o dièresi on calgui (1 punt):

egoista, conduire, estimaveu, Lluisa, Lluís, llengua, aigües, diürn, reiem, universitària.

6. Redacta un text de cent cinquanta mots, aproximadament, sobre un dels temes següents (3 punts):

- La importància de l'atzar a la vida.
- La necessitat d'evasió de les persones en temps de crisi econòmica.

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).

Model 2

1. Llegeix el text següent i contesta les preguntes (3 punts):

Cap a l'any 1830, els corsaris i pirates deixaren de ser una amenaça fefaent per a les Balears amb les conquestes dels francesos d'Algèria i Tunísia. La seva desaparició comportà també que les torres i talaies disposades a la costa insular deixassin de ser necessàries i prengueren altres utilitats.

Els vestigis del que foren aquells punts de defensa encara prevalen al nostre paisatge, tot i que massa vegades han quedat esbaldregades per la desídia o perduren en l'oblit col·lectiu.

Aquest és el cas de la torre de Cala Figuera, una fortificació alçada l'any 1579 per ordre dels jurats del Regne dins el terme municipal de Calvià i que fou declarada Bé d'Interès Cultural el mes de març de 1949. La màxima protecció patrimonial no ha servit de gaire, perquè l'estructura ha perdut força any rere any, fins al punt d'estar gairebé en ruïna. Ara, però, la seva història és a punt de fer un gir.

D'ençà de 1994, el Grup d'Estudis de les Fortificacions de Balears (GEFB) lluita per a la seva preservació. Han estat necessaris desset anys de denúncies i protestes contínues perquè s'arribàs a una solució. Aquesta arribà el gener passat, quan la Comissió de Patrimoni Històric aprovà l'avantprojecte de restauració de la torre. "Aquesta fita és molt important, encara que arribi tard", recorda Àngel Aparicio, responsable del GEFB. No debades, bona part de la torre està esbucada i "allò que deu anys enrere s'hauria pogut preservar arreglant els quatre cruïes, ara s'hi haurà de fer una intervenció molt més costosa", afegeix l'estudiós.

L'aprovació del projecte implica que es farà una intervenció urgent a la fortificació per aturar el perill imminent de ruïna. Serà una primera actuació de la Brigada de Patrimoni que vindrà seguida d'una restauració més completa.

F. Marí: "Nous aires per a una torre esbaldregada" Diari de Balears (6-02-11)-
(Adaptació).

- a. Explica què significa l'expressió "han quedat esbaldregades per la desídia".
- b. Explica amb les teves paraules què vol dir "perduren en l'oblit col·lectiu".
- c. Quina funció tenien les talaies? Per quin motiu deixen de ser necessàries?
- d. Què significa per a una construcció ser declarada Bé d'Interès Cultural?

e. De quina manera s'ha aconseguit solucionar el problema de la torre de Cala Figuera?

f. Justifica amb les teves paraules el títol de l'article.

2. Escriu un sinònim, en relació al text, de cada una de les paraules següents (1 punt):

esbucada, vestigis, preservació, imminent, crui.

3. a. Digues per què duen accent o dièresi aquestes paraules (0,5 punts):

desídia, bé, protecció, denúncies, ruïna.

3. b. Forma adverbis a partir dels adjectius següents (0,5 punts):

fehent, col·lectiu, necessari, continu, urgent.

4. Substitueix per un pronom feble els complements subratllats (1 punt):

- Els vestigis encara prevalen al nostre paisatge:

- La torre és una fortificació alçada l'any 1959:

- L'estructura ha perdut força:

- La Comissió aprovà l'avantprojecte de restauració:

- L'aprovació del projecte implica que el Departament de Patrimoni farà una intervenció urgent:

5. a. Analitza aquestes formes verbals del text (1 punt):

foren, prevalen, perdut, arribi, hauria.

6. Redacta un text, de 150 paraules aproximadament, estructurat en paràgrafs, a partir d'una de les dues opcions següents:

- Fes la descripció del teu racó preferit.
- Escriu una defensa o atac de la prohibició de fumar en espais públics.

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).

Model 3

1. Llegeix el text que tens a continuació i contesta les preguntes que s'hi relacionen (3 punt)

PUNTS NEGRES

(...) vaig sentir que el locutor explicava que calia buscar solucions “per als trams de concentració d'accidents, abans coneguts com a punts negres”.

Certament, el diccionari ofereix, de *negre*, accepcions negatives (...).

Potser m'equivoco, però diria que aquestes accepcions de l'adjectiu *negre*, més que amb la qüestió racial, tenen a veure amb l'absència de llum. La nit és fosca i, des de sempre, a la nit ens envaeix la inseguretats, la indefensió, l'angoixa. Si els humans hem convertit l'adjectiu *negre* en sinònim d'*infaust* o *dolent* és per les tenebres, no

perquè alguns tinguem la pell més fosca que d'altres. En canvi, expressions com “treballar com un negre” sí que tenen a veure amb l'explotació i l'esclavisme. (...)

Si els punts negres de les carreteres ja no els podem anomenar així, ¿com caldrà anomenar el bienni negre durant el qual la Ceda va ocupar el govern de la República? ¿*El Be Negre*? ¿*L'Ovella Negra* del carrer de Sitges? No podem dir tampoc que en Tal és l'ovella negra de la família i haurem de substituir aquesta expressió per un eufemisme complicat, perquè, després de canviar *negra* per un altre adjectiu, algú ens podria recordar que tampoc no és correcte vilipendiar l'ovella. I l'astronomia ja pot anar-se'n oblidant, dels forats negres.

(...) Igualment, hauríem de deixar de parlar de novel·la negra, perquè aplicar el concepte de negror a la novel·la violenta, criminal i de barris baixos podria tenir tints racistes. (...) Tot és possible en un món que ha aconseguit que, en premsa, ràdio i televisió, a la crisi se l'anomeni “desacceleració econòmica”.

Quim Monzó: “Esplendor i glòria de la Internacional Papanates” (fragments)

- 1.a. A què es refereix la denominació “trams de concentració d'accidents”?
- 1.b. Per què el locutor no vol dir “punts negres”?
- 1.c. Quines poden ser les accepcions negatives de *negre* que surten al diccionari?
- 1.d. L'autor creu que les connotacions negatives de *negre* són més originades per l'obscuritat que pel color de pell. Argumenta, a favor o en contra, d'aquesta interpretació.
- 1.e. Quins exemples, d'aplicació de llenguatge políticament correcte, posa l'autor? Amb quin to els exposa?
- 1.f. El text parla de les connotacions racistes que podem trobar en el llenguatge. A més de les races diferents a la nostra, quins altres col·lectius són menyspreats per moltes expressions tradicionals, tant cultes com populars?

2. Què vol dir: “eufemisme complicat”, “vilipendiar l’ovella” i “l’astronomia ja pot anar-se’n oblidant, dels forats negres”? (1 punt)

3. Digues per què duen accent o dièresi els mots següents: més, absència, qüestió, és, sí (1 punt).

4. Substitueix per un pronom feble els complements subratllats (1 punt):

- Hauríem de deixar de parlar de la novel·la negra.
- Vaig sentir que el locutor explicava que calia buscar solucions.
- Com caldrà anomenar el bienni negre?
- Aplicar el concepte de negror a la novel·la violenta, podria tenir tints racistes.

5. Escriu antònims de: tenebres, complicat, violenta, abans, fosca (adjectiu). (1 punt)

6. Redacta un text argumentatiu, de 150 mots aproximadament, sobre un d’aquests dos temes:

- El llenguatge políticament correcte, es pot considerar un neopuritanisme ridícul o contribueix a l’igualitarisme entre les persones?

- La responsabilitat dels mitjans de comunicació en l'ús del llenguatge; tant pel que fa a la correcció gramatical, com pel que fa a la creació de valors que influeixen en la convivència.

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).

Model 4

1. Llegeix el text que tens a continuació i contesta les preguntes que s'hi relacionen (3 punts):

D'una manera o altra, l'opinió general sobre al presència d'óssos al Pirineu podria expressar-se com una relació matemàtica: com menys distància, més oposició. O, el que és igual, els qui viuen més lluny de la possible zona d'influència són els qui mostren més entusiasme perquè a la muntanya hi hagi óssos. I a l'inrevés. Deixant de banda honorables excepcions, la regla es compleix indefectiblement. Els partidaris més acèrrims de l'expulsió dels plantígrads viuen a la zona per on aquests pul·lulen. En canvi, els funcionaris de les conselleries i ministeris responsables de la política de reintroducció de l'ós solen viure lluny. (...)

La reintroducció d'animals salvatges en un entorn d'on havien desaparegut és una decisió complexa, que se sol prendre després d'estudiar tota mena de pros i contres. El clamor en contra, en canvi, és una reacció immediata que només s'aguanta en una idea fixa: l'instint de supervivència. Quan el Síndic d'Aran aposta pel "Vagi-se'n, senyor ós", està formalitzant la por ancestral a la bèstia. Per això és tan fàcil criticar la seva postura des de lluny, i per això és tan difícil prendre'n una altra des de prop. (...) Apostar pel "Vagi-se'n senyor ós és, a aquestes alçades, una mala aposta.

En canvi, el Síndic podria tenir altres vies d'actuació. Si de debò vol guanyar la batalla de l'opinió pública, només cal que organitzi campaments de supervivència per als joves de les associacions més actives en la defensa dels animals (...) Una experiència de proximitat com aquesta posa a prova totes les creences. (...)

Màrius Serra: "La febre de l'ós" (adaptació)

- a. Explica el significat de l'oració "la regla es compleix indefectiblement".
- b. Qui creus que troba fàcil criticar la postura dels defensors de la reintroducció de l'ós?
- c. Què vol dir aquí "experiència de proximitat"?
- d. Explica amb les teves paraules què entens per "pros i contres".
- e. Què representen els funcionaris de conselleries i ministeris responsables de la política de reintroducció de l'ós?
- f. Podries justificar el títol del text? com podem entendre, aquí, la paraula *febre*?
- 2a.** Digues per què porten accent aquestes paraules (0,5 punts):
óssos, plantígrads, supervivència, bèstia, debò.
- 2b.** Posa accent o dièresi, quan faci falta, a les paraules que tens a continuació (0,5 punts):
reintroduccions, posseïa, introduint, país, memòria
- 3.** Substitueix els complements subratllats per un pronom feble (1 punt):
- a. Els partidaris de l'expulsió viuen a la zona per on pul·lulen els óssos
- b. La reintroducció és una decisió complexa

c. És difícil criticar la seva postura

d. També és difícil prendre decisions

e. Cal donar una altra oportunitat als óssos

4a. Escriu els antònims, en relació al text, de les paraules que tens a continuació (0,5 punts):

presència, complex, responsable, ancestral, partidari.

4b. I ara, els sinònims d'aquestes altres (0,5):

de debò, expressar-se, entusiasme, honorables, creences.

5a. Digues l'infinitiu d'aquestes formes verbals (0,5 punts):

batia, concorrem, vine, fonien, cusen.

5b. Reescriu les oracions següents fent servir una perífrasi verbal que tenguin el valor que s'indica en cada cas (0,5 punts):

a. Ahir, a la reunió, eren tres o quatre. (probabilitat)

b. Presenta els exercicis corregits. (obligació)

c. Reintrodueixen l'ós al Pirineu. (obligació)

d. Vaig a cercar na Mariona per sortir. (obligació)

e. És hora d'acabar. (probabilitat)

6. Redacta un text, de 150 paraules aproximadament, estructurat en paràgrafs, a partir d'una de les dues opcions que et presentam (3 punts):

- a. La feina dels grups ecologistes.
- b. Les mascotes i l'abandonament.

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).

Model 5

1. Llegeix el text que tens a continuació i contesta les preguntes que s'hi relacionen (3 punts):

Per què no es vol continuar estudiant?

*Apuntaré unes quantes de les moltes causes que existeixen perquè ocorri l'abandonament precoç de l'ensenyament, ja que és un fet molt complex, encara que molt preocupant a l'Estat espanyol, i especialment a les Illes, ja que aquí quadruplicam l'objectiu que s'ha proposat la UE. En primer lloc hem d'anar a cercar-les a l'estudiant que no vol continuar. Segur que ens trobam davant una persona que no li han anat massa bé els estudis, que no ha trobat cap **al·licient** dins l'escola i que no veu cap necessitat d'estudiar pels objectius que té en el futur. En segon lloc, les causes s'han d'anar a cercar dins l'escola; el professorat no **ha connectat** amb aquest grup nombrós d'estudiants que només pensen a no tornar. Aquests alumnes veuen en el professorat persones repressores que els amarguen la vida i els causen molts problemes abans i quan els entreguen les notes. En tercer lloc, s'han de cercar les causes a la família, aquest és el **pilar fonamental** per a solucionar l'abandonament, ja que molts d'aquests alumnes provenen d'unes famílies que no han posat cap expectativa en els estudis dels seus fills i filles. La família ho s'ha preocupat de la feina que es realitzava a l'escola; aquests pares i mares no han acudit a l'escola si no ha estat **per mor** dels problemes que causava el seu fill i tot això ha fet que ja faci uns quants anys que aquest*

adolescent tengui el pensament posat a deixar l'escola i posar-se a treballar per un **sou de misèria**.

La solució d'aquest problema és molt difícil, especialment perquè no es pot modificar la família, però l'escola i el professorat poden fer-hi alguna cosa, especialment en el seguiment de l'alumnat que està en risc d'abandó, però és imprescindible que l'Administració educativa amplii les places del Programes de Qualificació Inicial Professional.

Joan Lladonet (publicat al Diari de Balears dia 9 de febrer de 2011)

- a. Digues dos motius pels quals un nombre important d'adolescents deixen d'anar als centres escolars.
- b. Quina és la imatge que solen tenir dels docents els joves que no volen assistir a l'escola?
- c. Quan solen acudir els pares i les mares dels alumnes que van poc a l'escola, i de mala gana, a parlar amb el professorat?
- d. Explica per què és difícil, bàsicament, posar remei al problema.
- e. És important, a les Illes Balears, el nombre de casos? en quina proporció?
- f. El pilar fonamental per solucionar l'abandonament és la família. Creus que el nivell d'escolaritat del context familiar incideix en el fet que els fills i filles deixin els seus propis estudis? Expressa la teva opinió.

2. Explica amb altres paraules els mots o expressions següents que van marcats en negreta al text (1 punt):

- a. per mor
- b. sou de misèria

- c. al·licient
- d. ha connectat
- e. pilar fonamental

3. Substitueix el complement subratllat pel pronom feble corresponent (1 punt):

- a. Apuntaré unes quantes causes.
- b. És una persona que no ha trobat cap al·licient.
- c. El professorat no ha connectat amb aquest grup.
- d. Aquests pares i mares no han acudit a l'escola.
- e. Aquí quaduplicam l'objectiu.

4a. Digues el motiu pel qual aquests mots duen accent o dièresi (0,5 punts):

- a. ampliï
- b. misèria
- c. bé
- d. freqüent

e. sòlid

4b. Posa accent o dièresi, quan calgui, a les paraules que tens a continuació (0,5 punts):

agrains	estudia	sol (astre)	heroína	momies
---------	---------	-------------	---------	--------

5a. Posa la forma d'article corresponent davant de cada substantiu (0,5 punts):

... igualtat	... índia	... anàlisis	... llegum	... una (hora)
--------------	-----------	--------------	------------	----------------

5b. Completa la sèrie de cada adjectiu que tens a continuació (0,5 punts):

			moltes
precoç			
	mixta		
		cultes	
complex			

6. Redacta un text, de 150 paraules aproximadament, estructurat en paràgrafs, a partir d'una de les dues opcions que et presentam (3 punts):

- La família en la societat actual.
- Estudiar i treballar?

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).

Model 6

1. Llegeix el text que tens a continuació i contesta les preguntes formulades (3 punts):

L'home sense conviccions

Fa massa temps que no parlem de l'home sense conviccions, i aquest oblit ens confirma que s'ha multiplicat fins a l'extrem. Mira'l: és l'home que domina, que triomfa, que puja. Tu mateix, tu mateixa, ben convençut del profit de tenir opinions sobre el que t'envolta, l'economia, l'urbanisme, la justícia, les notícies de cultura i l'esport, els afers múltiples de les converses, et sents diferent. Mantens la diferència, sense pensar l'èxit que suposa viure sense opinar. Ara estem davant un refinament: la persona perpètuament disponible, perpètuament oberta, i no en absolut perquè admeti noves idees, sinó perquè no en té cap. El desarrelament i la inseguretats hi han esdevingut una millora, perquè, qui no és ancorat en cap terra, per què hauria de sentir-se desarrelat?, i qui no emmagatzema cap dubte, per què hauria de sentir-se insegur? Les conviccions són un llast per al viatge de la vida, ja prou feixuc: qui en necessiti, com a màxim en dos o tres moments de l'existència, que les cerqui i utilitzi i allunyi com fem usualment amb els consells, els medicaments, les eines, els companys d'un viatge. L'ambigüitat i la despreocupació són l'equipatge intel·ligent, no les certeses, i l'opció d'anar a la deriva, sense haver atracat abans en cap port de conviccions, la vida més sensata. Tanmateix, demana't, ¿et serveixen les opinions, per a alguna cosa més que alimentar els enquestadors i parar el blanc de les converses alienes? Per què hauria de ser millor la teva esforçada opinió que un còmode, intel·ligent i permanent: "sincerament, no ho he pensat", vàlid per a tots els temes.(...)

Mira d'entendre-ho. L'home sense conviccions, atès que no té conviccions, no té en absolut la seguretats que aquest seu buit sigui una opció correcta: això ja seria una convicció, trencadora, marcadora, feixuga. Només amaga, al seu cap, una pregunta: per què no la deriva de viure sense opinions, sense certeses, amb el sensat mecanisme d'interrogar algú quan sigui imprescindible, de la mateixa manera que hom no té opinions jurídiques ni mèdiques i el que fa és consultar l'expert quan es fa necessari. Et resta alguna crítica? Sí, ja veig que penses que l'home sense conviccions és una ficció. I en efecte, però no més inexistent que l'home amb totes les opinions

perfectament encertades, o completament lliures. No ho oblidis. (...) L'home sense conviccions n'ha fet una passa més, i rere cada nou esforç, cada cop més esporàdic, sent el mateix buit, però acompanyat d'una dolça sensació de plaer i plenitud. Així que planteja't la possibilitat de viure sense conclusions, sense creences, en la perfecta i creixent entropia que, d'altra banda, ens agradi o no, és la llei més fèrria de l'univers.

Josep M. Llauredó. Escrits inofensius. (Adaptació).

- a) Explica quina és la tesi que defensa aquest article (1 punt).
- b) Defineix amb les teves paraules com és l'home que descriu l'autor (1 punt).
- c) Explica amb les teves paraules "les conviccions són un llast" (0,5 punts).
- d) Explica la frase "l'ambigüitat i la despreocupació són l'equipatge intel·ligent (0,5 punts).

2. Escriu un sinònim, en relació al text, de cada una de les paraules següents (1 punt):

feixuc, plenitud, eines, permanent, fèrria.

3. A partir d'alguns dels adjectius i adverbis que apareixen al text, completa el quadre següent amb els mots adequats (1 punt):

adj. masc. sing.	adj. fem. sing.	adj. masc. pl.	adj. fem. pl.	adverbi
---------------------	-----------------	----------------	---------------	---------

feixuc				
	oberta			
				sincerament
			còmodes	
		lliures		

4. Cerca al text cinc exemples de conjuncions i cinc de relatius (1 punt).

5. Escriu les formes verbals del verb *fer* adients d'acord amb el context (1 punt):

- Consulta l'expert quan es fa necessari.
- Consultarà l'expert quan es _____ necessari.
- Consultaria l'expert si es _____ necessari.
- Va consultar l'expert quan es _____ necessari.
- Ha consultat l'expert quan (es) _____ necessari.
- Ha de consultar l'expert quan es _____ necessari.

6. Redacta un text, de 150 paraules aproximadament, estructurat en paràgrafs, a partir d'una de les dues opcions següents:

- L'argument d'una pel·lícula que t'hagi agradat.
- Avantatges i inconvenients de les noves tecnologies en la vida quotidiana.

Criteris de correcció de la redacció: es corregirà seguint els criteris especificats al temari.

Ortografia: es descomptarà un màxim de 2 punts en tot l'examen (0,1 per errada).